

ጊዜ

subst. , m. et fem. , Pl. ጊዜያት : [adjecta vocali ê formatum sicut ዕድሜ ፣ sive etymon cum Ges. in thes. p. 991 a ج transiit , sive a 𐩨𐩣 al. *secare , dividere , definire* petieris] 1) *tempus a) definitum , statutum , certum* , καιρός Koh. 3,1-9; Koh. 7,17; Koh. 8,5; Koh. 8,6; እስከ ፣ ተጎልፍ ፣ ጊዜሃ ፣ (ለመዐት ፣) Sir. 1,23; ዘእንበለ ፣ ይብጻሕ ፣ ጊዜሁ ፣ Sir. 30,24; ቀርቦ ፣ ጊዜነ ፣ Thren. 4,19; Gen. 6,13; Matth. 26,18; መዋዕለ ፣ ጊዜሁ ፣ Marc. 13,33; በዝንቱ ፣ ጊዜ ፣ በካልእት ፣ ዓመት ፣ Gen. 17,21; Gen. 18,14; ጊዜ ፣ ዘርእ ፣ ለዘሪእ ፣ በጽሐ ፣ Kuf. 11; ጊዜ ፣ ገሚድ ፣ Cant. 2,12; Job 38,32; በባ ፣ ጊዜ ፣ Kuf. 6; 4 Esr. 8,14; 4 Esr. 9,37; c. pron. suff. sive pers. sive neutr.: ጊዜሁ ፣ tempus ejus i.e. ei definitum: 4 Esr. 8,47; Ps. 1,3; Ps. 103,28; Matth. 8,29; Matth. 24,45; Marc. 1,15; Luc. 4,13; Luc. 12,42; Rom. 13,11; 1 Cor. 4,5. α) diei i.e. *hora , horae* , (*vigilia*) : በጊዜ ፣ መሥዋዕተ ፣ ሰርክ ፣ Dan. 9,21; 2 Esr. 9,5; ጊዜ ፣ ምሳሕ ፣ Ruth 2,14; Dan. apocr. 1,13; {DiL.1197} ውእተ ፣ ጊዜ ፣ αὐτῆ τῆ ὥρα Dan. 4,30; Deut. 18,6; ጊዜ ፣ ብርሃን ፣ ጊዜ ፣ ምሴት ፣ Kuf. 49; እስመ ፣ ጊዜ ፣ ቀትር ፣ ውእቱ ፣ Rel. Bar.; Dan. apocr. 1,7; ዘጊዜ ፣ 1 Reg. 9,16; 3 Reg. 20,6; Ex. 9,18; Ex. 10,4; በጊዜ ፣ ጽባሕ ፣ ἐν φυλακῆ τῆ ἑωθινῆ 1 Reg. 11,11; Joh. 4,52 rom.; መጽሐፈ ፣ ጊዜያት ፣ *horarium* Cod. Mus. Brit. XXXIV. β) *anni tempus , tempus festum* : ጊዜያቲሆሙ ፣ ለአውራጎ ፣ Kuf. 29; ኩሉ ፣ ጊዜያት ፣ ለዓመታት ፣ Kuf. 2; ከመ ፣ ያእምሩ ፣ ጊዜ ፣ ዓመታት ፣ Kuf. 4; ጊዜ ፣ በዓላቲሁ ፣ Sir. 36,8; Hen. 82,10. b) *justum , idoneum , opportunum* : ኢኮነ ፣ ጊዜሁ ፣ ለሐኒጸ ፣ ቤተ ፣ እግዚአብሔር ፣ Hagg. 1,2; Hagg. 1,4 (seq. ከመ ፣ c. Subj.); በጊዜ ፣ πρὸς καιρόν Koh. 10,17; እስከ ፣ ትረክብ ፣ ጊዜሁ ፣ Sir. 1,24; Sir. 20,6; ኩሎ ፣ በጊዜሁ ፣ ወበዐቅሙ ፣ ግበር ፣ Sir. 35,11; በጽሐ ፣ ጊዜሁ ፣ በዘታነሥእ ፣ ርስተክ ፣ Judith 13,5. c) *tempus* in genere vel *temporis pars* quaedam: Hen. 90,5; ጊዜ ፣ ወድድቅ ፣ Koh. 9,11; ጊዜ ፣ ምንዳቤ ፣ Sir. 18,20; ጊዜ ፣ እኩይ ፣ Koh. 9,12; ጊዜያት ፣ Sap. 7,18; Sap. 8,8. በጊዜ ፣ ሰዓት ፣ Kuf. p. 62; በጊዜሃ ፣ ለይእቲ ፣ ዕለት ፣ Gen.

17,26. – Crebro nomini ጊዜ ፣ in st.c. posito tota enunciatio subjungitur; latine: *tempus quo* , ut: እስከ ፣ ጊዜ ፣ ያሰፍግ ፣ καιρὸν τοῦ ἀπατῆσαι αὐτήν Judith 12,16; እምጊዜ ፣ የዐርግ ፣ ጎሕ ፣ ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου 2 Esr. 14,21; 2 Esr. 18,3; ያእምሩ ፣ ጊዜ ፣ ይወጽኡ ፣ ወይበውኡ ፣ Jer. 8,7; በጽሐት ፣ ዕለቶሙ ፣ ወጊዜ ፣ ይትቤቀልዎሙ ፣ Jer. 27,27; 1 Reg. 30,17; ሶባ ፣ ኮነ ፣ ጊዜ ፣ ይዕረብ ፣ ፀሓይ ፣ Gen. 15,17; አይ ፣ ጊዜ ፣ ሐይወ ፣ Joh. 4,52 rom. (vid. etiam Nr. 2, f). – 2) Usurpatur ad exprimenda varia adverbialia et particulas: a) በኩሉ ፣ ጊዜ ፣ *omni tempore , semper* : Lev. 25,31; Lev. 25,32; Koh. 9,8; Prov. 18,1; Ps. 33,1; Ps. 49,9; Sir. 6,37; Sir. 17,15; Kuf. 20; 4 Esr. 9,27; Jes. 60,11; Jer. 6,7; Judith 16,16 al. b) ውእተ ፣ ጊዜ ፣ vel ይእተ ፣ ጊዜ ፣ *eo tempore α) tunc , tum* , τότε, Ex. 12,44; Ex. 12,48; Prov. 23,33; Ps. 18,14; Sir. 28,2; Tob. 12,6; Tob. 13,6; Kuf. 25; Hen. 24,6; Hen. 25,2; Hebr. 10,7. β) *statim , illico* (vid. Dan. 4,30), εὐθέως Matth. 13,5; Matth. 21,2; Matth. 27,48 al. c) ጊዜ ፣ in Acc. et st.c. vice praepositionis temporalis fungitur (pro Abl. Latinorum), ut: ጊዜ ፣ ስሱ ፣ ሰዓት ፣ Luc. 23,44; Joh. 4,52; Joh. 4,53. d) በጊዜሃ ፣ *horâ ejus* i.e. *statim , illico , confestim* , εὐθύς, εὐθέως Gen. 15,4; Job 5,3; Matth. 4,20; Matth. 4,22; Matth. 8,3; Matth. 14,27; Matth. 20,34; Matth. 24,29; Matth. 25,15; Apoc. 4,2; παραχρῆμα Job 40,7; Jes. 29,5; Jes. 30,13; Matth. 21,19; Matth. 21,20; παραυτίκα Ps. 69,4; አኮ ፣ በጊዜሃ ፣ οὐπω Matth. 24,6. e) ለጊዜሁ ፣ vel ለጊዜሃ ፣ *in praesens , in tempus vel ad tempus , temporarius* : ለጊዜሁ ፣ εἰς τὸ παρόν Hebr. 12,11; πρὸς καιρόν (opp. እምድጎሬሁ ፣) Prov. 5,3; ለጊዜሃ ፣ πρόσκαιρος Matth. 13,21; Marc. 4,17. f) Relative usurpatur (vid. Nr. 1): α) ጊዜ ፣ vel በጊዜ ፣ *quo tempore , quum , quancumque , simulac* : ጊዜ ፣ ጸዋዕከኒ ፣ Job 14,15; ጊዜ ፣ ይገብር ፣ ስጦጦጦ Job 26,14; ጊዜ ፣ ይሰክብ ፣ Sir. 40,5; ጊዜ ፣ ይወዕኦ ፣ ἠνίκα Gen. 24,11; ὅταν Marc. 14,7; ጊዜ ፣ ሠርዐ ፣ ሕገ ፣ F.M. 8,1; ጊዜ ፣ ፈቀደ ፣ Sx. Ter 5 Enc.; በጊዜ ፣ ሰምዐት ፣ Kuf. p. 112; በጊዜ ፣ ይትመዓዕ ፣ ይከውኖ ፣ ድቀቱ ፣ Sir. 1,22; Joh. 5,4 Platt. β) እንተ ፣ ጊዜ ፣ (sec. Lud. etiam አመ ፣ ጊዜ ፣) *quo tempore*

